

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institvtiones Morales

In Qvibus Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1612

2 Feudorum varia genera, & diuersa.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14014

Feudorum varia genera & diuersa.

CAPVT II.

INNUMERAS Iurisconsulti Feudorum species enumerant, tot videlicet, quot solent esse pactiones in feudis apponitur. Ego tamen doctrinæ causa, earum aliquas recensabo.

Feudum igitur multiplex est. Nam aut propriè, aut impropriè dicitur feudum: propriè est, quod impliciter pure, & directo conceditur, nulla temporis, aut certi obsequii, officii, siue seruitii, vt dicunt, determinatione, §. penultimo & ultimo tit. Quid sit inuestitura lib. 2. Feudo. & tit. Quibus modis feudum constitui potest. cap. 1. lib. 2. Feudo.

Feudum impropriè censetur, quod ad certum officium, vel obsequium est ex pacto concessum, §. ult. tit. Quid sit inuestitura lib. 2. Feudo. talia feuda sunt, quæ certis temporibus, locisque certum debent officium, vt aduentanti in oppidum regi, vel in prouinciam, mensam apparare, apponere feracula, aquam suppeditare lauandis manibus, ignem absque fumo struere, alseruare niuem in æstate, ensem præferre, coronam regiam puluino aurato impolitam manibus tenere, domum, vel certam quampiam arcem custodire: quod dicitur feudum Guardie, hoc est, custodiæ: vel res Principis gubernare & procurare, quod dicitur feudum Castaldie, hoc est, procurationis.

Secundò, feudum vel est Regale, vel non Regale. Regale est, quod ab Imperatore, vel Romano Pontifice, vel à Rege, vel à Principe, qui superiore non agnoscat, conceditur, habens, præter simplicem iurisdictionem, dignitatis nomen, & ius, quod Titulum vocant, videlicet, Ducatus, Marchionatus, Comitatus, & cætera id genus beneficia, cap. 1. tit. Quis dicatur Dux, lib. 2. Feudo. Feudum non Regale est, quod nihil dignitatis, vel eminentiæ affert, siue à Principe ipso, siue ab inferioribus, vt plerumque fit, constituitur, cap. 1. tit. De iis, qui feudum dare possunt lib. 2. Feudorum.

Tertiò, feudum aliud est nobile aliud ignobile. Nobile habetur, quod suum possessorem, siue accipientis personam vel nobilem facit, vel si prius fuerat, nobilem ostendit: vt eum ab Imperatore, vel à Rege conceditur, cap. 1. tit. Quis dicatur Dux, lib. 2. Feudo. Ignobile feudum est, quod à plebe, vel priuatis hominibus concedi solet. Item dicitur dari à minoribus Valuatoribus, hoc est, plebeis, quasi ad valuas stantibus. cap. 1. tit. De iis, qui feudum dare possunt, lib. 2. Feudo.

Quartò, feudum aut est Ecclesiasticum, aut seculare. Ecclesiasticum est, quod vel Ecclesia dat alteri, vel ipsa accipit ab alio, vel quod in Clericum confertur, vel quod clericus, vt clericus concedit, cap. 1. tit. De iis, qui feudum dare possunt, lib. 2. Feudo. Seclulare feudum est, quod à ciuili Principe, vel à quolibet alio laico accipitur, cap. 1. §. Marchio, tit. De iis, qui feudum dare possunt.

Quintò, feudum, aliud est Reale, aliud Personale, reale est, quod ad hæredes iure transit, tum Domini, tum beneficiarii, cap. 1. tit. De iis, qui feudum dare possunt lib. 2. Feudo. Personale dupliciter est, vno modo, quia ad hæredes accipientis non transmittitur, quamuis dantis possessores obliget: cuiusmodi est, quod conceditur alicui causa pacis tuendæ, aut territorii custodiendæ, vel arcis, vel domus, quod (vt supra diximus) feudum guardiæ nominatur. Tale etiã est, quod datur causa procurandæ, vel gubernandæ rei Principis, quod feudum castaldie vocatur, cap. 1. tit. De feudo guardiæ, lib. 2. Feudo. Altero modo feudum personale censetur, quod neque ad dantis, neque ad accipientis hæredes pertinet, vt solidata cap. 1. tit. Quis dicatur Dux, lib. 2. Feudo. solidata dicitur Longobardicæ pensio solidorum.

Sextò, feudum aut est masculinum, quod tantum ad mares pertinet: aut femininum, quod feminis etiam ex pacto conceditur, §. Filiam de successu feudi, lib. 2. Feudo. &

§. Hoc quoque, tit. De iis, qui feudum dare possunt, eodem libro.

Septimò, feudum aut est Antiquum, aut Paternum, aut Nouum: Antiquum est, quod Maiores communis agnationis supra quartum gradum habuerunt. Paternum feudum est, quod parentes, siue progenitores vique ad quartum gradum tenuerunt, veluti auus, proauus, abauus, atauus, nam tritauius, & reliqui superiores Maiores appellantur, & feudum, quod illi acquisierunt, non paternum nominatur. Nouum verò feudum vocatur, quod cepit in persona beneficiarii, neque ad eum peruenit ex successione, cap. 1. de successu, tit. de successione feudi, libro 1. feudorum: est item maternum feudum, quod à femina cognationis capite descendit, cap. 1. tit. de feudo femina lib. 2. Feudo.

Octauò, feudum aut diuidi non potest, quod ideo dicitur indiuiduum, aut est diuivium, quod diuisionem admittit. Indiuiduum feudum est Regnum, Ducatus, Marchionatus, Comitatus, & cætera, quæ dignitatem habent, reliqua verò feuda diuisionem admittunt.

Nonò, feudum aut est arctioris fidelitatis, & obsequii, aut simplicis fidelitatis, & obsequii. Is tenet feudum primum, qui in verba Domini iurauit. Is tenet feudum secundum, qui rem in feudum accipit, promittens, non iurans, fidelitatem & obsequium.

Decimò, feudum aut dicitur Ligium, aut non ligium. Ligium est, cum quis iurat se Domino fidelem futurum contra omnem hominem, nullo excepto. Non ligium est, quando in iure iurando is, qui iurat fidelitatem, excipit in premissum Dominum, veluti si iures te Duci futurum fidelem in omnibus, exceptis iis, quæ ad imperatorem, vel Regem, vel principem pertinent. Denique si feudum datur ex pacto, vt ad annum duret, dicitur Annale: Vt transeat ad hæredes, dicitur Hereditarium: si pecunia sit empti, dicitur emptium.

Sciendum est varias esse consuetudines in feudis: nam aliæ sunt in Germania, aliæ in Francia, aliæ in Italia: & in Italia aliæ sunt in Ducatu Mediolanensi, aliæ in Regno Neapolitano. Et hinc est, vt Autores, qui de feudis agunt, varias sententias sequantur, nam alii scriptores sunt Germani, alii Galli, alii Itali, Medionanenses, aut Neapolitani.

Quid sit Feudum.

CAPVT III.

PRIMO queritur, quot, & quæ ad feudi naturam pertineant? Pertinent hæc: quæ sequuntur.

Primò, Dominus retinet sibi rectum dominium, & proprietatem, cap. 1. tit. In quibus causis feudum amittitur. In lib. 2. feudorum.

Secundò vile dominium transit ad eum, qui rem in feudum accipit, & propterea ille habet actionem vindicandi rem quasi dominus alioqui vindicare non posset, iuxta id quod habetur in l. Quintus ff. de auro, & argento legato.

Tertiò: Dominus habet ciuilem possessionem: is verò, cui data est res in feudum, naturaliter possidet, quia penes dominum manet proprietas, & directum dominium rei.

Quartò, feudum solum consistit in rebus soli, & rebus immobilibus, vel quæ pro immobilibus habentur.

Quintò, si qui feudum accipit, Domino consuetum obsequium non præstat, feudi ius amittit, & à feudo repellitur.

Sextò, sine domini voluntate feudum alienari non potest.

Septimò, Feudum, quando simpliciter datur, in perpetuum datur, non ad tempus, nisi id in pacto exprimitur.

Octa-